T092 ATĐ 4 (24) Luận A Tỳ Đạt Ma Đại Tỳ Bà Sa Q73-Kiết Uẩn-Luận về Nhập Môn

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 73

LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA
QUYEÅN 73

LUAÄN VEÀ THAÄP MOÂN (Phaàn 3)

Ngay luùc aáy duøng nhaõn cuûa Tónh löï thöù tö thaáy saéc cuûa coõi Duïc, ñoái vôùi saéc aáy khôûi leân nhaõn thöùc voâ phuù voâ kyù; töø ñaây veà sau ñoái vôùi saéc aáy laïi khôûi leân yù thöùc phaân bieät, neáu lui suït phaùp thì coõi Duïc coù ba loaïi, boán Tónh löï ñeàu coù hai loaïi; khoâng lui suït phaùp thì coõi Duïc vaø Tónh löï thöù tö ñeàu coù hai loaïi, ba Tónh löï tröôùc ñeàu chæ coù thieän. Luùc thaáy saéc cuûa Tónh löï thöù nhaát, ñoái vôùi saéc aáy khôûi leân nhaõn thöùc voâ phuù voâ kyù; töø ñaây veà sau ñoái vôùi saéc aáy laïi khôûi leân yù thöùc phaân bieät, neáu lui suït phaùp thì coõi Duïc vaø ba Tónh löï sau ñeàu coù hai loaïi, Tónh löï thöù nhaát coù ba loaïi; khoâng lui suït phaùp thì coõi Duïc vaø ba Tónh löï tröôùc ñeàu chæ coù thieän, Tónh löï thöù tö coù hai loaïi. Luùc thaáy saéc cuûa Tónh löï thöù hai, ñoái vôùi saéc aáy khôûi leân nhaõn thöùc voâ phuù voâ kyù; töø ñaây veà sau ñoái vôùi saéc aáy laïi khôûi leân yù thöùc phaân bieät, neáu lui suït phaùp thì coõi Duïc vaø Tónh löï thöù nhaát-thöù ba-thöù tö ñeàu coù hai loaïi, Tónh löï thöù hai coù ba loaïi; khoâng lui suït phaùp thì coõi Duïc vaø ba Tónh löï tröôùc ñeàu chæ coù thieän, tröôùc thöù tö coù hai loaïi. Luùc thaáy saéc cuûa Tónh löï thöù ba, ñoái vôùi saéc aáy khôûi leân nhaõn thöùc voâ phuù voâ kyù; töø ñaây veà sau ñoái vôùi saéc aáy laïi khôûi leân yù thöùc phaân bieät, neáu lui suït phaùp thì coõi vaø Tónh löï thöù nhaát-thöù hai-thöù tö ñeàu coù hai loaïi, Tónh löï thöù ba coù ba loaïi; khoâng lui suït phaùp thì coõi Duïc vaø ba Tónh löï tröôùc ñeàu chæ coù thieän, Tónh löï thöù tö coù hai loaïi. Luùc thaáy saéc cuûa Tónh löï thöù tö, ñoái vôùi saéc aáy khôûi leân nhaõn thöùc voâ phuù voâ kyù; töø ñaây veà sau ñoái vôùi saéc aáy laïi khôûi leân yù thöùc phaân bieät, neáu lui suït phaùp thì coõi Duïc vaø ba Tónh löï tröôùc ñeàu chæ coù thieän, Tónh löï thöù tö coù ba loaïi. Ngay luùc aáy neáu ñaõ lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù tö, duøng nhaõn cuûa boán Tónh löï thaáy saéc cuûa naêm ñòa, ñoái vôùi saéc aáy khôûi leân nhaõn thöùc voâ phuù voâ kyù, vaø yù thöùc phaân bieät cuûa naêm ñòa, nhieàu ít tuøy theo töôùng neân

bieát. Trong naøy, luùc ñaõ lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù nhaát... duøng nhaõn cuûa coõi Duïc thaáy caùc saéc, ñoái vôùi saéc aáy khôûi leân nhaõn thöùc phaân bieät, döïa theo tröôùc deã daøng hieåu roõ cho neân khoâng noùi laïi. Neáu caùc dò sinh luùc sinh vaøo Tónh löï thöù nhaát, chöa lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù nhaát, thaáy saéc cuûa coõi Duïc, ñoái vôùi saéc aáy khôûi leân hai loaïi nhaõn thöùc, tröø ra nhieãm oâ; töø ñaây veà sau ñoái vôùi saéc aáy laïi khôûi leân yù thöùc phaân bieät, coõi Duïc coù ba loaïi, Tónh löï thöù nhaát coù hai loaïi. Luùc thaáy saéc cuûa Tónh löï thöù nhaát, ñoái vôùi saéc aáy khôûi leân ba loaïi nhaõn thöùc; töø ñaây veà sau ñoái vôùi saéc aáy laïi khôûi leân yù thöùc phaân bieät, coõi Duïc coù hai loaïi, Tónh löï thöù nhaát coù ba loaïi. Ngay luùc aáy ñaõ lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù nhaát, chöa lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù hai, luùc duøng nhaõn cuûa Tónh löï thöù nhaát thaáy saéc cuûa coõi Duïc, ñoái vôùi saéc aáy khôûi leân nhaõn thöùc phaân bieät, noùi roäng ra nhö tröôùc. Luùc thaáy saéc cuûa Tónh löï thöù nhaát, ñoái vôùi saéc aáy khôûi leân hai loaïi nhaõn thöùc maø khôûi leân phaân bieät nhö tröôùc neân bieát. Ngay luùc aáy duøng nhaõn cuûa Tónh löï thöù hai thaáy saéc cuûa coõi Duïc, ñoái vôùi saéc aáy khôûi leân nhaõn thöùc voâ phuù voâ kyù; töø ñaây veà sau ñoái vôùi saéc aáy laïi khôûi leân yù thöùc phaân bieät, coõi Duïc coù ba loaïi, hai Tónh löï tröôùc coù hai loaïi. Luùc thaáy saéc cuûa Tónh löï thöù nhaát, ñoái vôùi saéc aáy khôûi leân nhaõn thöùc voâ phuù voâ kyù; töø ñaây veà sau ñoái vôùi saéc aáy laïi khôûi leân yù thöùc phaân bieät, coõi Duïc vaø Tónh löï thöù hai ñeàu coù hai loaïi, Tónh löï thöù nhaát coù ba loaïi. Luùc thaáy saéc cuûa Tónh löï thöù hai, ñoái vôùi saéc aáy khôûi leân nhaõn thöùc voâ phuù voâ kyù; töø ñaây veà sau ñoái vôùi saéc aáy laïi khôûi leân yù thöùc phaân bieät, coõi Duïc vaø Tónh löï thöù nhaát ñeàu coù hai loaïi, Tónh löï thöù hai coù ba loaïi. Ngay luùc aáy ñaõ lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù hai, chöa lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù ba, duøng nhaõn cuûa ba ñòa thaáy saéc cuûa boán ñòa; hoaëc ñaõ lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù ba, chöa lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù tö; hoaëc ñaõ lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù tö, duøng nhaõn cuûa boán ñòa thaáy saéc cuûa naêm ñòa, ñoái vôùi saéc aáy khôûi leân nhaõn thöùc phaân bieät, döïa theo tröôùc neân bieát. Nhö noùi veà dò sinh luùc sinh vaøo Tónh löï thöù nhaát, nhö vaäy ngay luùc aáy sinh vaøo Tónh löï thöù hai-thöù ba-thöù tö, moãi moät ñòa noùi roäng ra tuøy theo töôùng neân bieát! Ñaõ noùi veà dò sinh. Neáu caùc Thaùnh giaû chöa lìa nhieãm cuûa coõi Duïc, luùc thaáy saéc cuûa coõi Duïc, thì ñoái vôùi saéc aáy khôûi leân ba loaïi nhaõn thöùc, töø ñaây veà sau ñoái vôùi saéc aáy laïi khôûi leân ba loaïi phaân bieät cuûa coõi Duïc. Ngay luùc aáy neáu sinh vaøo coõi Duïc, ñaõ lìa nhieãm cuûa coõi Duïc, chöa lìa nhieãm cuûa coõi Tónh löï thöù nhaát, luùc duøng nhaõn cuûa coõi Duïc thaáy caùc saéc, ñoái vôùi saéc aáy khôûi leân hai loaïi nhaõn thöùc; töø ñaây veà sau ñoái vôùi saéc aáy laïi khôûi leân yù thöùc phaân bieät, neáu lui suït phaùp thì coõi Duïc coù ba loaïi, Tónh löï thöù nhaát coù hai loaïi; khoâng lui suït phaùp thì coõi Duïc vaø Tónh löï

thöù nhaát ñeàu coù hai loaïi. Ngay luùc aáy duøng nhaõn cuûa Tónh löï thöù nhaát thaáy saéc cuûa coõi Duïc, ñoái vôùi saéc aáy khôûi leân nhaõn thöùc voâ phuù voâ kyù; töø ñaây veà sau ñoái vôùi saéc aáy laïi khôûi leân yù thöùc phaân bieät, Tónh löï thöù nhaát coù hai loaïi, coõi Duïc neáu lui suït phaùp thì coù ba loaïi, khoâng lui suït phaùp thì coù hai loaïi. Luùc thaáy saéc cuûa Tónh löï thöù nhaát, ñoái vôùi saéc aáy khôûi leân nhaõn thöùc voâ phuù voâ kyù; töø ñaây veà sau ñoái vôùi saéc aáy laïi khôûi leân yù thöùc phaân bieät, Tónh löï thöù nhaát coù ba loaïi, coõi Duïc chæ coù thieän. Ngay luùc aáy ñaõ lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù nhaát, chöa lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù hai, duøng nhaõn cuûa Tónh löï thöù nhaát thaáy saéc cuûa coõi Duïc, ñoái vôùi saéc aáy khôûi leân nhaõn thöùc voâ phuù voâ kyù; töø ñaây veà sau ñoái vôùi saéc aáy laïi khôûi leân yù thöùc phaân bieät, neáu lui suït phaùp thì coõi Duïc coù ba loaïi, Tónh löï thöù nhaát coù hai loaïi; khoâng lui suït phaùp thì coõi Duïc coù hai loaïi, Tónh löï thöù nhaát chæ coù thieän. Luùc thaáy saéc cuûa Tónh löï thöù nhaát, ñoái vôùi saéc aáy khôûi leân nhaõn thöùc voâ phuù voâ kyù; töø ñaây veà sau ñoái vôùi saéc aáy laïi khôûi leân yù thöùc phaân bieät, coõi Duïc chæ coù thieän, Tónh löï thöù nhaát neáu lui suït phaùp thì coù ba loaïi, khoâng lui suït phaùp thì chæ coù thieän. Ngay luùc aáy duøng nhaõn cuûa Tónh löï thöù hai thaáy saéc cuûa coõi Duïc, ñoái vôùi saéc aáy khôûi leân nhaõn thöùc voâ phuù voâ kyù; töø ñaây veà sau ñoái vôùi saéc aáy laïi khôûi leân yù thöùc phaân bieät, neáu lui suït phaùp thì coõi Duïc coù ba loaïi, hai Tónh löï tröôùc ñeàu coù hai loaïi; khoâng lui suït phaùp thì coõi Duïc vaø Tónh löï thöù hai ñeàu coù hai loaïi, Tónh löï thöù nhaát chæ coù thieän. Luùc thaáy saéc cuûa Tónh löï thöù nhaát, ñoái vôùi saéc aáy khôûi leân nhaõn thöùc voâ phuù voâ kyù; töø ñaây veà sau ñoái vôùi saéc aáy laïi khôûi leân yù thöùc phaân bieät, coõi Duïc chæ coù thieän, Tónh löï thöù hai coù hai loaïi, Tónh löï thöù nhaát neáu lui suït phaùp thì coù ba loaïi, khoâng lui suït phaùp thì chæ coù thieän. Luùc thaáy saéc cuûa tröôûng laõo thöù hai, ñoái vôùi saéc aáy khôûi leân nhaõn thöùc voâ phuù voâ kyù; töø ñaây veà sau ñoái vôùi saéc aáy laïi khôûi leân yù thöùc phaân bieät, coõi Duïc vaø Tónh löï thöù nhaát ñeàu chæ coù thieän, Tónh löï thöù hai coù ba loaïi. Ngay luùc aáy ñaõ lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù hai, chöa lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù ba, duøng nhaõn cuûa ba ñòa thaáy saéc cuûa boán ñòa; hoaëc ñaõ lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù ba, chöa lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù tö; hoaëc ñaõ lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù tö, duøng nhaõn cuûa boán ñòa thaáy saéc cuûa naêm ñòa, ñoái vôùi saéc aáy khôûi leân nhaõn thöùc phaân bieät, tuøy theo töôùng neân bieát. Trong naøy ñaõ lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù nhaát…., luùc duøng nhaõn cuûa coõi Duïc thaáy caùc saéc, ñoái vôùi saéc aáy khôûi leân nhaõn thöùc paâhn bieät, döïa theo tröôùc deã daøng hieåu roõ cho neân khoâng noùi laïi. Ñaõ noùi veà Thaùnh giaû sinh vaøo coõi Duïc. Ngay luùc aáy neáu sinh vaøo Tónh löï thöù nhaát, chöa lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù nhaát, luùc thaáy saéc cuûa coõi Duïc, ñoái vôùi saéc aáy khôûi leân hai loaïi nhaõn thöùc; töø ñaây veà sau ñoái vôùi

saéc aáy laïi khôûi leân hai loaïi phaân bieät cuûa Tónh löï thöù nhaát. Luùc thaáy saéc cuûa Tónh löï thöù nhaát, ñoái vôùi saéc aáy khôûi leân ba loaïi nhaõn thöùc; töø ñaây

veà sau ñoái vôùi saéc aáy laïi khôûi leân ba loaïi phaân bieät cuûa Tónh löï thöù nhaát. Ngay luùc aáy ñaõ lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù nhaát, chöa lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù hai, luùc duøng nhaõn cuûa Tónh löï thöù nhaát thaáy saéc cuûa coõi Duïc, ñoái vôùi saéc aáy khôûi leân nhaõn thöùc phaân bieät, döïa theo tröôùc neân bieát. Luùc thaáy saéc cuûa Tónh löï thöù nhaát, ñoái vôùi saéc aáy khôûi leân hai loaïi nhaõn thöùc, töø ñaây veà sau ñoái vôùi saéc aáy laïi khôûi leân hai loaïi phaân bieät cuûa hai Tónh löï Tónh löï. Ngay luùc aáy duøng nhaõn cuûa Tónh löï thöù hai thaáy saéc cuûa coõi Duïc vaø Tónh löï thöù nhaát, ñoái vôùi saéc aáy khôûi leân nhaõn thöùc voâ phuù voâ kyù; töø ñaây veà sau ñoái vôùi saéc aáy laïi khôûi leân hai loaïi phaân bieät cuûa hai Tónh löï tröôùc. Luùc thaáy saéc cuûa Tónh löï thöù hai, ñoái vôùi saéc aáy khôûi leân nhaõn thöùc voâ phuù voâ kyù; töø ñaây veà sau ñoái vôùi saéc aáy laïi khôûi leân yù thöùc phaân bieät, Tónh löï thöù nhaát chæ coù thieän, Tónh löï thöù hai coù ba loaïi. Ngay luùc aáy ñaõ lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù hai, chöa lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù ba, duøng nhaõn cuûa Tónh löï thöù nhaát thaáy saéc cuûa coõi Duïc vaø Tónh löï thöù nhaát, ñoái vôùi saéc aáy khôûi leân nhaõn thöùc phaân bieät, döïa theo tröôùc neân bieát. Ngay luùc aáy duøng nhaõn cuûa Tónh löï thöù hai thaáy saéc cuûa coõi Duïc vaø Tónh löï thöù nhaát, ñoái vôùi saéc aáy khôûi leân nhaõn thöùc voâ phuù voâ kyù; töø ñaây veà sau ñoái vôùi saéc aáy laïi khôûi leân yù thöùc phaân bieät, Tónh löï thöù nhaát vaø thöù ba ñeàu coù hai loaïi, Tónh löï thöù hai chæ coù thieän. Luùc thaáy saéc cuûa Tónh löï thöù hai, ñoái vôùi saéc aáy khôûi leân nhaõn thöùc voâ phuù voâ kyø; töø ñaây veà sau ñoái vôùi saéc aáy laïi khôûi leân yù thöùc phaân bieät, hai Tónh löï tröôùc ñeàu chæ coù thieän, Tónh löï thöù ba coù hai loaïi. Ngay luùc aáy duøng nhaõn cuûa Tónh löï thöù ba thaáy saéc cuûa coõi Duïc vaø Tónh löï thöù nhaát, ñoái vôùi saéc aáy khôûi leân nhaõn thöùc voâ phuù voâ kyù; töø ñaây veà sau ñoái vôùi saéc aáy laïi khôûi leân yù thöùc phaân bieät, Tónh löï thöù nhaát vaø thöù ba ñeàu coù hai loaïi, Tónh löï thöù hai chæ coù thieän. Luùc thaáy saéc cuûa Tónh löï thöù hai, ñoái vôùi saéc aáy khôûi leân nhaõn thöùc voâ phuù voâ kyù; töø ñaây veà sau ñoái vôùi saéc aáy laïi khôûi leân yù thöùc phaân bieät, hai Tónh löï tröôùc ñeàu chæ coù thieän, Tónh löï thöù ba coù hai loaïi. Luùc thaáy saéc cuûa Tónh löï thöù ba, ñoái vôùi saéc aáy khôûi leân nhaõn thöùc voâ phuù voâ kyù; töø ñaây veà sau ñoái vôùi saéc aùy laïi khôûi leân yù thöùc phaân bieät, hai Tónh löï tröôùc ñeàu chæ coù thieän, Tónh löï thöù ba coù ba loaïi. Ngay luùc aáy ñaõ lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù ba, chöa lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù tö; hoaëc ñaõ lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù tö, luùc duøng nhaõn cuûa boán ñòa thaáy saéc cuûa naêm ñòa, ñoái vôùi saéc aáy khôûi leân nhaõn thöùc phaân bieät, tuøy theo töôùng neân bieát!

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 73 394

Nhö noùi veà Thaùnh giaû sinh vaøo Tónh löï thöù nhaát, nhö vaäy ngay luùc aáy sinh vaøo Tónh löï thöù hai-thöù ba-thöù tö, moãi moät ñòa noùi roäng ra tuøy theo töôùng neân bieát! Trong naøy, nhaõn thöùc döïa vaøo nhaõn cuûa ñòa mình, duyeân vôùi saéc cuûa ñòa döôùi coù theå coù hai loaïi, ñoù laø tröø ra nhieãm oâ, duyeân vôùi saéc cuûa ñòa mình coù theå coù ba loaïi. Neáu döïa vaøo nhaõn cuûa ñòa treân thì

chæ laø voâ phuù voâ kyù, nhaõn thöùc thieän-nhieãm oâ chæ sinh vaøo ñòa cuûa mình môùi coù theå hieän roõ tröôùc maét, vì vaäy nhaát ñònh phaûi heä thuoäc nôi sinh YÙ thöùc phaân bieät thieän coù theå duyeân vôùi taát caû caùc ñòa treân-döôùi ñòa cuûa mình, yù thöùc phaân bieät nhieãm oâ chæ coù theå duyeân vôùi ñòa treân ñòa cuûa mình, yù thöùc phaân bieät voâ phuù voâ kyù chæ coù theå duyeân vôùi ñòa döôùi ñòa cuûa mình; yù thöùc phaân bieät thieän vaø nhieãm oâ sinh vaøo ñòa döôùi ñòa cuûa mình thì coù theå hieän roõ tröôùc maét, chöù khoâng phaûi laø sinh vaøo ñòa treân, yù thöùc phaân bieät voâ phuù voâ kyù chæ sinh vaøo ñòa cuûa mình thì môùi coù theå hieän roõ tröôùc maét, vì vaäy nhaát ñònh phaûi heä thuoäc nôi sinh. Sau nhaõn thöùc khôûi leân yù thöùc phaân bieät khoâng phaûi laø chæ coù moät nôi sinh, bôûi vì giaû söû traûi qua nhieàu nôi sinh maø duyeân vaøo saéc ñaõ thaáy thì cuõng ñöôïc daáy khôûi. Hoûi: Vì sao sinh ôû ba Tónh löï sau, maø nhaõn thöùc cuûa Tónh löï thöù nhaát ñöôïc hieän khôûi? Ñaùp: Phaùi Thí Duï noùi: “Ai noùi sinh ôû ba Tónh löï sau maø coù theå hieän khôûi caùc thöùc nhö nhaõn… cuûa ñòa Tónh löï thöù nhaát? Nhöng maø ba Tónh löï sau töï nhieân coù caùc thöùc nhö nhaõn… döïa vaøo caên cuûa ñòa mình hieåu roõ caûnh cuûa ñòa döôùi ñòa cuûa mình. Neáu khoâng nheä thuoäc vaäy thì taïi sao sinh vaøo ñòa treân thöïc hieän phöông tieän kheùo leùo, daãn daét caùc thöùc nhö nhaõn… cuûa Tónh löï thöù nhaát khieán cho hieän roõ tröôùc maét. Lôøi bình: Phaùi kia khoâng neân ñöa ra caùch noùi aáy, neân ñöa ra caùch noùi naøy: Ba Tónh löï sau khoâng coù caùc thöùc nhö nhaõn…. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì khoâng coù taàm töù, maø naêm thöùc nhö nhaõn… luoân luoân töông öng vôùi taàm töù ñeå daáy khôûi. Hoûi: Vì sai sinh ôû ba Tónh löï sau, khoâng daãn daét caùc thöùc nhö nhaõn… cuûa coõi Duïc khieán cho hieän roõ tröôùc maét, maø chæ daãn daét khôûi leân thöùc cuûa Tónh löï thöù nhaát? Ñaùp: Coù ngöôøi ñöa ra caùch noùi naøy: “Bôûi vì coõi Duïc yeáu hôn cho neân sinh vaøo ñòa maïnh hôn, khoâng caàn phaûi daãn daét caùc thöùc nhö nhaõn… cuûa ñòa aáy khieán cho hieän roõ tröôùc maét”. Coù Sö khaùc noùi: “Bôûi vì coõi aáy khaùc nhau, nghóa laø caùc thöùc nhö nhaõn… heä thuoäc coõi Duïc cuøng vôùi caên cuûa ñòa treân heä thuoäc coõi khoâng gioáng nhau, thöùc cuûa Tónh löï thöù nhaát vaø caên cuûa ñòa treân tuy khoâng cuøng chung ñòa, maø coõi gioáng nhau cho

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 73 395

neân cuõng ñöôïc vaøo ñoù ñeå daáy khôûi”. Hoaëc coù ngöôøi noùi: “Caùc thöùc nhö nhaõn… cuûa coõi Duïc bôûi vì khoâng phaûi laø quaû cuûa tu-khoâng phaûi laø quaû chung, cho neân döïa vaøo caên cuûa ñòa treân khoâng theå naøo hieän khôûi; caùc thöùc nhö nhaõn… cuûa Tónh löï thöù nhaát laø quaû cuûa tu-laø quaû chung, cho neân döïa vaøo caên cuûa ñòa treân cuõng coù theå hieän khôûi”. Laïi coù ngöôøi noùi: “Caùc thöùc nhö nhaõn… cuûa coõi Duïc khoâng phaûi laø coõi cuûa Ñònh-khoâng phaûi laø ñòa cuûa Thuû uaån, khoâng phaûi laø ñòa lìa nhieãm, cho neân döïa vaøo caên cuûa ñòa treân khoâng theå naøo hieän khôûi; caùc thöùc nhö nhaõn… cuûa Tónh löï thöù nhaát laø coõi cuûa Ñònh-laø ñòa cuûa Thuû uaån, laø ñòa lìa nhieãm, cho neân döïa vaøo caên cuûa ñòa treân cuõng coù theå hieän khôûi”. Bôûi vì caùc loaïi nhaân duyeân nhö vaäy, cho neân sinh vaøo ba Tónh löï sau coù theå

khôûi leân caùc thöùc nhö nhaõn… cuûa Tónh löï thöù nhaát chöù khoâng khôûi leân ñoái vôùi coõi Duïc. Nhö noùi veà nhaõn thöùc döïa vaøo caên cuûa caùc ñòa hieåu roõ saét cuûa caùc ñòa, daãn daét ba loaïi phaân bieät trong yù thöùc vôùi soá löôïng coù nhieàu ít, caùc thöùc nhö nhó-tyû… döïa theo ñaây neân bieát! Hoûi: Caùc thaønh töïu veà nhaõn giôùi cuõng thaønh töïu veà saéc giôùi chaêng? Ñaùp: Neáu thaønh töïu nhaõn giôùi thì cuõng thaønh töïu saéc giôùi. Coù luùc thaønh töïu saéc giôùi maø khoâng thaønh töïu nhaõn giôùi, nghóa laø sinh vaøo coõi Duïc, neáu chöa coù ñöôïc nhaõn, hoaëc coù ñöôïc roài ñaõ maát. Chöa coù ñöôïc nhaõn, ñoù laø nhöõng phaàn vò nhö Yeát-la-lam… vaø ngöôøi sinh ra ñaõ muø. Coù ñöôïc roài ñaõ maát, ñoù laø coù ñöôïc maét roài hoaëc thoái röûa, hoaëc bò moùc ra, hoaëc bò saâu aên, hoaëc duyeân khaùc laøm hoûng. Hoûi: Caùc thaønh töïu veà nhaõn giôùi cuõng thaønh töïu veà nhaõn thöùc giôùi chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät: 1. Coù luùc thaønh töïu nhaõn giôùi maø khoâng thaønh töïu nhaõn thöùc giôùi, ñoù laø sinh vaøo Tónh löï thöù hai-thöù ba-thöù tö, nhaõn thöùc giôùi khoâng hieän ôû tröôùc maét. 2. Coù luùc thaønh töïu nhaõn thöùc giôùi maø khoâng thaønh töïu nhaõn giôùi, ñoù laø sinh vaøo coõi Duïc, neáu chöa coù ñöôïc nhaõn, hoaëc coù ñöôïc roài maát. 3. Coù luùc thaønh töïu nhaõn giôùi cuõng thaønh töïu nhaõn thöùc igôùi, ñoù laø sinh vaøo coõi Duïc ñaõ coù ñöôïc nhaõn maø khoâng maát, hoaëc sinh vaøo Tónh löï thöù nhaát, hoaëc sinh vaøo Tónh löï thöù hai-thöù ba-thöù tö, nhaõn thöùc giôùi hieän ôû tröôùc maét. 4. Coù luùc khoâng thaønh töïu nhaõn giôùi cuõng khoâng thaønh töïu nhaõn thöùc giôùi, ñoù laø sinh vaøo coõi Voâ Saéc.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 73 396

Hoûi: Caùc thaønh töïu veà saéc giôùi cuõng thaønh töïu veà nhaõn thöùc giôùi chaêng? Ñaùp: Neáu thaønh töïu nhaõn thöùc giôùi thì cuõng thaønh töïu saéc giôùi. Coù luùc thaønh töïu saéc giôùi nhöng khoâng thaønh töïu nhaõn thöùc giôùi, ñoù laø sinh vaøo Tónh löï thöù hai-thöù ba-thöù tö, nhaõn thöùc giôùi khoâng hieän ôû tröôùc maét. Hoûi: Neáu khoâng thaønh töïu nhaõn giôùi thì cuõng khoâng thaønh töïu saéc giôùi chaêng? Ñaùp: Neáu khoâng thaønh töïu saéc giôùi thì cuõng khoâng thaønh töïu nhaõn giôùi. Coù luùc khoâng thaønh töïu nhaõn giôùi maø khoâng phaûi laø khoâng thaønh töïu saéc giôùi, ñoù laø sinh vaøo coõi Duïc, neáu chöa coù ñöôïc nhaõn, hoaëc coù ñöôïc roài maát. Hoûi: Caùc nhaõn giôùi khoâng thaønh töïu, nhaõn thöùc giôùi cuõng khoâng thaønh töïu chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät: 1. Coù luùc khoâng thaønh töïu nhaõn giôùi maø khoâng phaûi laø khoâng thaønh töïu nhaõn thöùc giôùi, ñoù laø sinh vaøo coõi Duïc chöa coù ñöôïc nhaõn, hoaëc coù ñöôïc roài maát. 2. Coù luùc khoâng thaønh töïu nhaõn thöùc giôùi maø khoâng phaûi laø khoâng thaønh töïu nhaõn giôùi, ñoù laø sinh vaøo Tónh löï thöù hai-thöù ba-thöù tö, nhaõn thöùc giôùi khoâng hieän ôû tröôùc maét. 3. Coù luùc khoâng thaønh töïu nhaõn giôùi cuõng khoâng thaønh töïu nhaõn thöùc giôùi, ñoù laø sinh vaøo coõi Voâ Saéc. 4. Coù luùc khoâng phaûi laø khoâng thaønh töïu nhaõn giôùi cuõng khoâng phaûi laø khoâng thaønh töïu nhaõn thöùc giôùi, ñoù laø sinh vaøo coõi Duïc ñaõ coù ñöôïc nhaõn maø khoâng maát, hoaëc sinh vaøo Tónh löï thöù nhaát, hoaëc sinh vaøo Tónh löï thöù hai-thöù ba-thöù tö, nhaõn htöùc giôùi hieän ôû tröôùc maét. Hoûi: Neáu

khoâng thaønh töïu saéc giôùi thì cuõng khoâng thaønh töïu nhaõn thöùc giôùi chaêng? Ñaùp: Neáu khoâng thaønh töïu saéc giôùi thì cuõng khoâng thaønh töïu nhaõn thöùc giôùi. Coù luùc khoâng thaønh töïu nhaõn thöùc giôùi maø khoâng phaûi laø khoâng thaønh töïu saéc giôùi, ñoù laø sinh vaøo Tónh löï thöù hai-thöù ba-thöù tö, nhaõn thöùc giôùi khoâng hieän ôû tröôùc maét. Hoûi: Caùc nhaõn giôùi khoâng thaønh töïu, ñöôïc thaønh töïu cuõng laø saéc giôùi chaêng? Ñaùp: Neáu saéc giôùi khoâng thaønh töïu, thì ñöôïc thaønh töïu nhaõn giôùi cuõng nhö vaäy. Coù luùc nhaõn giôùi khoâng thaønh töïu maø ñöôïc thaønh töïu khoâng phaûi laø saéc giôùi, ñoù laø sinh vaøo coõi Duïc daàn daàn coù ñöôïc nhaõn

giôùi. Hoûi: Caùc nhaõn giôùi khoâng thaønh töïu, ñöôïc thaønh töïu cuõng laø nhaõn thöùc giôùi chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät: 1. Coù luùc nhaõn giôùi khoâng thaønh töïu maø ñöôïc thaønh töïu khoâng phaûi laø nhaõn thöùc giôùi, ñoù laø ôû coõi voâ Saéc maát ñi sinh vaøo Tónh löï thöù hai-thöù ba-thöù tö, hoaëc sinh vaøo coõi Duïc daàn daàn coù ñöôïc nhaõn giôùi. 2. Coù luùc nhaõn thöùc giôùi khoâng thaønh töïu, ñöôïc thaønh töïu khoâng phaûi laø nhaõn giôùi, ñoù laø sinh vaøo Tónh löï thöù hai-thöù ba-thöù tö nhaõn thöùc giôùi hieän ôû tröôùc maét, hoaëc töø nôi aáy ñi sinh vaøo coõi Duïc vaø Tónh löï thöù nhaát. 3. Coù luùc nhaõn giôùi khoâng thaønh töïu, ñöôïc thaønh töïu cuõng laø nhaõn thöùc giôùi, ñoù laø ôû coõi voâ Saéc maát ñi sinhv aøo coõi Duïc vaø Tónh löï thöù nhaát. 4. Coù luùc nhaõn giôùi khoâng phaûi laø khoâng thaønh töïu maø ñöôïc thaønh töïu cuõng khoâng phaûi laø nhaõn thöùc giôùi, ñoù laø töø ra nhöõng töôùng tröôùc. Hoûi: Caùc saéc giôùi khoâng thaønh töïu maø ñöôïc thaønh töïu cuõng laø nhaõn thöùc giôùi chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät: 1. Coù luùc saéc giôùi khoâng thaønh töïu, ñöôïc thaønh töïu khoâng phaûi laø nhaõn thöùc giôùi, ñoù laø ôû coõi voâ Saéc maát ñi sinh vaøo Tónh löï thöù hai-thöù ba-thöù tö. 2. Coù luùc nhaõn thöùc giôùi khoâng thaønh töïu, ñöôïc thaønh töïu khoâng phaûi laø saéc giôùi, ñoù laø sinh vaøo Tónh löï thöù hai-thöù ba-thöù tö nhaõn thöùc giôùi hieän ôû tröôùc maét hoaëc töø nôi aáy maát ñi sinh vaøo coõi Duïc vaø Tónh löï thöù nhaát. 3. Coù luùc saéc giôùi khoâng thaønh töïu, ñöôïc thaønh töïu cuõng laø nhaõn thöùc giôùi, ñoù laø ôû coõi voâ Saéc maát ñi sinh vaøo coõi Duïc vaø Tónh löï thöù nhaát. 4. Coù luùc saéc giôùi khoâng phaûi laø khoâng thaønh töïu, ñöôïc thaønh töïu cuõng khoâng phaûi laø nhaõn thöùc giôùi, ñoù laø töø ra nhöõng töôùng tröôùc. Hoûi: Caùc nhaõn giôùi thaønh töïu, ñaït ñöôïc khoâng thaønh töïu cuõng laø saéc giôùi chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu phaân bieât: 1. Coù luùc nhaõn giôùi thaønh töïu, ñaït ñöôïc khoâng thaønh töïu maø khoâng phaûi laø saéc giôùi, ñoù laø sinh vaøo coõi Duïc ñaõ coù ñöôïc nhaõn maø maát. 2. Coù luùc saéc giôùi thaønh töïu, ñaït ñöôïc khoâng thaønh töïu maø khoâng phaûi laø nhaõn giôùi, ñoù laø ngöôøi khoâng coù nhaõn ôû coõi Duïc maát ñi sinh vaøo

coõi voâ Saéc. 3. Coù luùc nhaõn giôùi thaønh töïu, ñaït ñöôïc khoâng thaønh töïu cuõng laø saéc giôùi, ñoù laø ngöôøi coù nhaõn ôû coõi Duïc maát ñi sinh vaøo coõi voâ Saéc, hoaëc ôû coõi saéc maát ñi sinh vaøo voâ Saéc. 4. Coù luùc nhaõn giôùi khoâng phaûi laø thaønh töïu, ñaït ñöôïc khoâng thaønh töïu cuõng khoâng phaûi laø saéc giôùi, ñoù laø tröø ra nhöõng töôùng tröôùc. Hoûi: Caùc nhaõn giôùi thaønh töïu, ñaït ñöôïc khoâng thaønh töïu cuõng laø nhaõn thöùc giôùi chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät: 1. Coù luùc nhaõn giôùi thaønh töïu, ñaït ñöôïc khoâng thaønh töïu maø khoâng phaûi laø nhaõn thöùc giôùi, ñoù laø sinh vaøo coõi Duïc ñaõ coù ñöôïc nhaõn maø maát, hoaëc ôû Tónh löï thöù hai-thöù ba-thöù tö maát ñi sinh vaøo coõi voâ Saéc. 2. Coù luùc nhaõn thöùc giôùi thaønh töïu, ñaït ñöôïc khoâng thaønh töïu maø khoâng phaûi laø nhaõn giôùi, ñoù laø ngöôøi khoâng coù nhaõn ôû coõi Duïc maát ñi sinh vaøo coõi voâ Saéc, hoaëc ôû coõi Duïc vaø Tónh löï thöù nhaát maát ñi sinh vaøo Tónh löï thöù hai-thöù ba-thöù tö, hoaëc lieàn truù vaøo nhaõn thöùc giôùi aáy roài hieän ôû tröôùc maét maø maát. 3. Coù luùc nhaõn giôùi thaønh töïu, ñaït ñöôïc khoâng thaønh töïu cuõng laø nhaõn thöùc igôùi, ñoù laø ngöôøi coù nhaõn ôû coõi Duïc maát ñi sinh vaøo coõi voâ Saéc, hoaëc ôû Tónh löï thöù nhaát maát ñi sinh vaøo coõi voâ Saéc. 4. Coù luùc nhaõn giôùi khoâng phaûi laø thaønh töïu, ñaït ñöôïc khoâng thaønh töïu cuõng khoâng phaûi laø nhaõn thöùc giôùi, ñoù laø tröø ra nhöõng töôùng tröôùc. Hoûi: Caùc saéc giôùi thaønh töïu, ñaït ñöôïc khoâng thaønh töïu cuõng laø nhaõn thöùc giôùi chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät: 1. Coù luùc saéc giôùi thaønh töïu, ñaït ñöôïc khoâng thaønh töïu maø khoâng phaûi laø nhaõn thöùc giôùi, ñoù laø ôû Tónh löï thöù hai-thöù ba-thöù tö maát ñi sinh vaøo coõi Voâ Saéc. 2. Coù luùc nhaõn thöùc giôùi thaønh töïu, ñaït ñöôïc khoâng thaønh töïu maø khoâng phaûi laø saéc giôùi, ñoù laø ôû coõi Duïc vaø Tónh löï thöù nhaát maát ñi sinh vaøo Tónh löï thöù hai-thöù ba-thöù tö, hoaëc lieàn truù vaøo nhaõn thöùc giôùi aáy roài hieän ôû tröôùc maét maø ñoaïn. 3. Coù luùc saéc giôùi thaønh töïu, ñaït ñöôïc khoâng thaønh töïu cuõng laø nhaõn thöùc giôùi, ñoù laø ôû coõi Duïc vaø Tónh löï thöù nhaát maát ñi sinh vaøo coõi voâ Saéc. 4. Coù luùc saéc giôùi khoâng phaûi laø Tónh löï, ñaït ñöôïc khoâng Tónh löï cuõng khoâng phaûi laø nhaõn thöùc giôùi, ñoù laø tröø ra nhöõng töôùng tröôùc. Nhö nhaõn giôùi-saéc giôùi-nhaõn thöùc giôùi laàn löôït chuyeån ñoåi vôùi

nhau coù möôøi hai luaän, nhö vaäy nhó giôùi-thanh giôùi-nhó thöùc giôùi laàn löôït chuyeån ñoåi ñoái vôùi nhau, cho ñeán yù giôùi-phaùp giôùi-yù thöùc giôùi laàn löôït chuyeån ñoåi ñoái vôùi nhau, cuõng ñeàu caàn phaûi coù möôøi hai luaän. Nhö vaäy thì noùi ñoàng phaàn vôùi ñoàng phaàn, hoaëc khoâng ñoàng phaàn ñoái vôùi khoâng ñoàng phaàn, neân ñöa ra caùch noùi naøy: Nhaõn giôùi-saéc giôùi-nhaõn thöùc giôùi coù naêm loaïi-ba luaän, nhó giôùi-thanh giôùi-nhó thöùc giôùi coù boán loaïi-ba luaän, tyû giôùi-höông giôùi-tyû thöùc giôùi coù ba loaïi-ba luaän, thieät giôùi-vò giôùi-thieät thöùc giôùi coù hai loaïi-ba luaän, thaân giôùi-xuùc giôùi-thaân thöùc giôùi coù moät loaïi-ba luaän, nhö vaäy moãi moät loaïi tuøy theo töôùng neân bieát! Möôøi hai xöù, ñoù laø Nhaõn xöù, Saéc xöù, Nhó xöù, Thanh Xöù, Höông xöù, Thieät

xöù, Vò xöù, Thaân xöù, Xuùc xöù, YÙ xöù, Phaùp xöù. Hoûi: Vì sao soaïn ra phaàn luaän naøy? Ñaùp: Vì phaân bieät roäng veà nghóa trong kinh. Nghóa laø trong kinh noùi: “Coù Baø-la-moân Sinh vaên, ñi ñeán choã Ñöùc Phaät, ñeán nôi roài ñaûnh leã döôùi hai chaân cuûa Ñöùc Theá Toân, chaép tay cung kính thaêm hoûi Ñöùc Phaät roøi luøi veà ngoài moät phía, thöa hoûi Ñöùc Phaät raèng: Thöa Ñöùc Kieàu-Ñaùp- ma toân kính !Ngaøi thöôøng vì ñaïi chuùng maø noùi veà tqaát caû, theá naøo laø taát caû, ñaày ñuû nhöõng gì maø thi thieát lôøi noùi veà taát caû naøy? Ñöùc Phaät baøo vôùi Baø la moân Sinh Vaên raèng: ta noùi taát caû töùc laø möôøi hai xöù, ñoù laø nhaõn xöù cho ñeán phaùp xöù, Nhö Lai ñaày ñuû nhöõng loaïi naøy maø thi thieát taát caû. Neáu coù Sa-moân, Baø la moân… ñöa ra lôøi noùi nhö vaäy: Toâi coù theå rôøi boû taát caû maø Ñöùc Phaät ñaõ noùi, laïi taùch rôøi maø thi thieát coù taát caû khaùc. Nhöõng ngöôøi aáy chæ coù lôøi noùi maø khoâng coù thaät nghóa, neáu cöù hoûi veà ñieàu ñoù thì khoâng theå naøo hieåu roõ, sau töï mình suy xeùt thì trôû laïi sinh ra meâ môø toái taêm. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì khoâng phaûi laø caûnh cuûa hoï”. Trong kinh tuy noùi ra ñieàu naøy maø khoâng phaân bieät veà nghóa aáy, kinh laø nôi nöông töïa caên baûn cuûa luaän naøy, kinh aáy khoâng giaûi thích thì nay caàn phaûi giaûi thích, cho neân soaïn ra phaàn luaän naøy. Hoûi: Neáu ñöa ra caùch noùi naøy: Noùi taát caû thì ñoù laø möôøi taùm Giôùi. Hoaëc ñöa ra caùch noùi naøy: Noùi taát caû thì ñoù laø naêm Uaån vaø voâ vi. Hoaëc ñöa ra caùch noùi naøy: Noùi taát caû thì ñoù laø boán Ñeá vaø Hö khoâng phi tra- ïch dieät. Hoaëc ñöa ra caùch noùi naøy: Noùi taát caû thì ñoù laø Danh vaø Saéc. Nhöõng caùch noùi nhö vaäy leõ naøo chæ coù lôøi noùi maø khoâng coù thaät nghóa hay sao? Ñaùp: Trong naøy ngaên chaën ñoái vôùi nghóa chöù khoâng ngaên chaën ñoái vôùi vaên, chæ ngaên chaën veà nghóa thi thieát chöù khoâng ngaên chaën veà thi thieát. YÙ Ñöùc Phaät noùi raèng: taát caû phaùp taùnh ñeàu thaâu nhieáp vaøo trong möôøi hai xöù naøy. Neáu coù ngöôøi noùi raèng: “Toâi coù theå thi thieát taùch bieät

laïi coù phaùp khaùc, khoâng thaâu nhieáp vaøo trong möôøi hai xöù naøy”, thì hoï chæ coù lôøi noùi maø khoâng coù thaät nghóa, khoâng phaûi laø yù Ñöùc Phaät noùi ngoaøi möôøi hai xöù khoâng coù phaùp moân sai bieät nhö danh-saéc… nhöng giaùo thuyeát veà möôøi hai xöù maø Ñöùc Phaät ñaõ noùi laø thuø thaéng vi dieäu baäc nhaát chöù khoâng phaûi laø phaùp moân naøo khaùc. Hoûi: Vì sao giaùo thuyeáthaâu nhieápaøy laø thuø thaéng vi dieäu baäc nhaát? Ñaùp: Bôûi vì ñaây laø trong xöù noùi thaâu nhieáp taát caû caùc phaùp, giaùo thuyeát veà möôøi taùm Giôùi tuy thaâu nhieáp taát caû caùc phaùp, maø laø noùi roäng ra khoù coù theå thoï trì, giaùo thuyeát veà naêm Uaån khoâng phaûi laø chæ noùi toùm löôïc khoù coù theå hieåu roõ raøng, maø cuõng khoâng theå naøo thaâu nhieáp taát caû caùc phaùp. Bôûi vì Uaån khoâng thaâu nhieáp ba voâ vi, cho neân chæ rieâng giaùo thuyeát veà möôøi hai Xöù maø Ñöùc Phaät ñaõ noùi thaâu nhieáp toaøn boä caùc phaùp, khoâng phaûi laø môû roäng-khoâng phaûi laø toùm löôïc, vì vaäy noùi laø thuø thaéng vi dieäu baäc nhaát. Do ñoù ñöa ra lôøi noùi naøy. Neáu muoán quaùn saùt taùnh töôùng cuûa caùc phaùp, thì neân döïa vaøo giaùo thuyeát veà möôøi hai xöù nhö vaäy. Neáu döïa vaøo

giaùo thuyeát veà möôøi hai xöù nhö vaäy ñeå quaùn saùt taùnh töôùng voán coù cuûa caùc phaùp, thì phaùt sinh aùnh saùng cuûa trí tueä veà möôøi hai trí caûnh, laïi hieän baøy hình aûnh cuûa caûnh töôïng veà möôøi hai thaät nghóa; nhö ngöôøi lau saïch möôøi hai taám göông saùng ngôøi treo ôû caùc phía , neáu ñi vaøo trong choã aáy thì hieän roõ ra möôøi hai hình aûnh cuûa chính mình, trong thaân cuûa moãi moät höõu tình coù möôøi hai xöù coù theå ñaït ñöôïc. Hoûi: Neáu trong moät thaân coù möôøi hai xöù, thì taïi sao kieán laäp möôøi hai xöù? Ñaùp: Bôûi vì taùc duïng sai khaùc cuûa töï thaâu nhieáp aáy, nghóa laø möôøi hai xöù tuy thuoäc veà moät thaân, maø taùc duïng cuûa möôøi hai loaïi töï taùnh coù sai bieät voán khoâng laãn taïp cuøng nhau, nhö trong moät caên nhaø coù möôøi hai ngöôøi kyõ thuaät ngheà nghieäp khaùc nhau, tuy cuøng moät nhaø maø coù taùc duïng cuûa möôøi hai töï taùnh. Laïi nöõa, bôûi vì hai söï cho neân kieán laäp möôøi hai xöù: 1. Vì sôû y, töùc laø saùu xöù nhö nhaõn.... 2. Vì sôû duyeân, töùc laø saùu xöù nhö saéc... Laïi nöõa, bôûi vì ba söï cho neân kieán laäp möôøi hai xöù: 1. Vì töï taùnh. 2. Vì sôû y. 3. Vì sôû duyeân. Vì töï thaâu nhieáp, nghóa laø kieán laäp nhaõn xöù cho ñeán phaùp xöù. Vì

sôû y, nghóa laø kieán laäp nhaõn xöù cho ñeán yù xöù. Vì sôû duyeân, nghóa laø kieán laäp saéc xöù cho ñeán phaùp xöù. Nhö vaäy goïi laø boån taùnh töôùng phaàn-töï Theå ngaõ vaät-töï taùnh cuûa caùc Xöù. Ñaõ noùi veà töï taùnh Xöù, nay seõ noùi ñeán nguyeân côù. Hoûi: Vì sao goïi laø Xöù, xöù laø nghóa gì? Ñaùp: Nghóa veà sinh moân laø nghóa cuûa Xöù; nghóa veà sinh loä, nghóa veà caát giöõ, nghóa veà kho taøng, nghóa veà sôïi doïc, nghóa veà nôi gieát haïi, nghóa veà ruoäng ñaát, nghóa veà ao hoà, nghóa veà doøng chaûy, nghóa veà bieån roäng, nghóa veà roõ raøng, nghóa veà saïch seõ, laø nghóa cuûa Xöù caàn phaûi bieát. Trong naøy nghóa veà sinh moân laø nghóa cuûa Xöù, nhö trong thaønh aáp sinh ra caùc vaät, töø ñoù nuoâi lôùn thaân theå cuûa caùc höõu tình. Nhö vaäy trong sôû y vaø sôû duyeân sinh ra caùc loaïi taâm-taâm sôû phaùp, töø ñaây nuoâi lôùn nhieãm-tònh noái tieáp nhau. Nghóa veà sinh loä laø nghóa cuûa Xöù, nhö giöõa con ñöôøng noái thoâng vôùi nhau sinh ra caùc vaät, töø ñaây nuoâi lôùn thaân theå cuûa caùc höõu tình. Nhö vaäy trong sôû y vaø sôû duyeân noái thoâng vôùi nhau sinh ra caùc loaïi taâm-taâm sôû phaùp, töø ñaây nuoâi lôùn nhieãm-tònh noái tieáp nhau. Nghóa veà caát giöõ laø nghóa cuûa Xöù, nhö trong kho taïng coù vaät baùu nhö vaøng-baïc... taäp trung caát giöõ. Nhö vaäy trong sôû y vaø sôû duyeân coù tích taäp caùc phaùp cuûa taâm-taâm sôû. Nghóa veà kho taøng laø nghóa cuûa Xöù, nhö trong kho laãm coù tích taäp caùc loaïi thoùc luùa ñaäu meø... Nhö vaäy trong sôû y vaø sôû duyeân coù tích taäp caùc phaùp cuûa taâm-taâm sôû. Nghóa veà sôïi doïc laø nghóa cuûa XöÙ, nhö deät vaûi treân nhöõng sôïi doïc ñan daøy nhöõng sôïi ngang. Nhö vaäy treân sôû y vaø sôû duyeân, khaép nôi phaân boá caùc loaïi taâm-taâm sôû phaùp. Nghóa veà nôi gieát haïi laø nghóa cuûa Xöù, nhö giöõa chieán tröôøng chaët ñöùt traêm ngaøn caùi ñaàu khieán cho rôi xuoáng ñaát. Nhö vaäy trong sôû y vaø sôû duyeân coù voâ löôïng chuûng loaïi taâm-taâm sôû phaùp, bò voâ thöôøng dieät laøm cho hoaïi dieät. Nghóa veà ruoäng ñaát laø nghóa cuûa xöù, nhö ôû trong thöûa ruoäng coù voâ löôïng chuûng loaïi maàm non luùa ngoâ

sinh tröôûng. Nhö vaäy trong sôû y vaø sôû duyeân sinh tröôûng caùc loaïi taâm-taâm sôû phaùp. Nghóa veà ao hoà laø nghóa cuûa Xöù, nhö coù ngöôøi hoûi raèng: “Nöôùc töø ao hoà naøo chaûy ra, ñaïo cuûa nôi naøo khoâng thoâng suoát, Nôi choán naøo thaâu nhieáp theá gian, taát caû khoå-vui ñeàu khoâng coøn?”

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 73 402

Ñöùc Theá Toân noùi cho bieát raèng: “Nhaõn-nhó-tyû-thieät-thaân vaø yù, cuøng vôùi taát caû caùc xöù khaùc, Laïi naøy thaâu nhieáp danh vaø saéc, coù theå laøm cho khoâng coøn soùt. Nöôùc töø ao hoà naøy chaûy ra, ñaïo cuûa nôi naøy khoâng thoâng suoát, Nôi choán naøy thaâu nhieáp theá gian, taát caû khoå-vui ñeàu khoâng coøn”. Nghóa veà doøng chaûy laø nghóa cuûa xöù, nhö coù ngöôøi hoûi raèng: “Caùc xöù saép tuoân traøo doøng chaûy, laøm sao coù theå phoøng ngöøa ñöôïc, Neáu töø nôi aáy ñaõ chaûy ra, caùi gì laïi coù theå ngaên ñöôïc?” Ñöùc Theá Toân noùi cho bieát raèng: “Caùc xöù saép tuoân traøo doøng chaûy, chaùnh nieäm coù theå phoøng ngöøa ñöôïc, Neáu töø nôi aáy ñaõ chaûy ra, tueä thanh tònh coù theå ngaên ñöôïc”. Nghóa veà bieån roäng laø nghóa cuûa Xöù, nhö Ñöùc Theá Toân noùi: “Tyø kheo neân bieát! Caùc loaøi höõu tình duøng maét laøm bieån roäng, caùc saéc hieän roõ tröôùc maét soùng lôùn cuûa noù, ñoái vôùi soùng lôùn cuûa töï mình cheá ngöï ñöôïc thì coù theå vöôït qua bieån roäng cuûa maét, coù theå traùnh ñöôïc caùc loaïi hieån naïn nhö xoaùy nöôùc cuøa la-saùt..., cho ñeán yù-phaùp noùi roäng ra cuõng nhö vaäy”. Nghóa veà roõ raøng laø nghóa cuûa Xöù, nghóa laø caùc Xöù nhö nhaõn... thoâ thieån hieån baøy roõ raøng. Nghóa veà saïch seõ laø nghóa cuûa Xöù, nghóa laø caùc Xöù nhö nhaõn... thaät söï trong suoát saïch seõ. Ñoù goïi laø nghóa veà sinh moân cho ñeán nghóa veà saïch seõ. Ngoaïi luaän noùi Xöù naøy goïi laø Boät-loä-ma. Nhö ngoaïi ñaïo xuaát gia ma-luaän-ñòa-ca noùi: “Kieàu-Ñaùp-ma noùi veà caùc Boät-loä-noa, ñeàu ñöa vaøo chöông cuù chuù thuaät cuûa toâi”. AÂm Boä-loä-ma haøm chöùa hai loaïi nghóa: 1. Nghóa coù caên baûn. 2. nghóa naêng taùc. Bôûi vì möôøi hai xöù laøm caên baûn cho taâm-taâm sôû, vaø coù naêng löïc taùc ñoäng ñeán taâm-taâm sôû. Ñaõ noùi toång quaùt veà nhaân maø thieát laäp teân goïi cuûa Xöù, nay seõ noùi roeâng bieät veà töôùng cuûa töøng Xöù moät. Hoûi: Nhaõn xöù laø theá naøo? Ñaùp: Caùc nhaõn ñoái vôùi saéc ñaõ-ñang-seõ thaáy vaø Bæ ñoàng phaàn, ñoù goïi laø nhaõn xöù. Ñaõ thaáy saéc... noùi nhö trong phaàn Giôùi ñaõ giaûi thích, cho ñeán yù xöù neân bieát cuõng nhö vaäy. Hoûi: Saéc xöù laø theá naøo?

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 73 403

Ñaùp: Caùc saéc laø nhaõn ñaõ-ñang-seõ thaáy vaø Bæ ñoàng phaàn, ñoù goïi laø saéc xöù. Saéc ñaõ thaáy... noùi nhö trong phaàn Giôùi ñaõ giaûi thích, cho ñeán phaùp xöù neân bieát cuõng nhö vaäy. Hoûi: Neáu möôøi saéc xöù vaø phaàn ít cuûa phaùp xöù ñeàu coù Theå laø saéc, taïi sao chæ coù moät teân goïi laø saéc xöù? Ñaùp: Chæ rieâng saéc töôùng cuûa moät xöù naøy hieån baøy thoâ thieån deã thaáy deã bieát, cho neân goïi laø Saéc xöù; nhöõng xöù khaùc thì khoâng nhö vaäy, cho neân kieán laäp teân goïi khaùc nhau. Laïi nöõa, chæ rieâng moät Xöù naøy laø caûnh cuûa hai nhaõn, ñoù laø nhuïc nhaõn vaø Thieân nhaõn, cho neân goïi laø Saéc xöù; nhöõng xöù khaùc thì

khoâng nhö vaäy, cho neân kieán laäp teân goïi khaùc. Laïi nöõa, chæ rieâng moät Xöù naøy laø caûnh cuûa ba nhaõn, ñoù laø nhuïc nhaõn- Thieân nhaõn vaø Thaùnh tueä nhaõn, cho neân goïi laø Saéc xöù; nhöõng Xöù khaùc thì khoâng nhö vaäy, cho neân kieáp laäp teân goïi khaùc. Laïi nöõa, chæ rieâng moät Xöù naøy laø caûnh cuûa hai nhaõn, ñoù laø nhaõn thöùc sôû duyeân, cho neân goïi laø Saéc xöù. Vì vaäy, Toân giaû Dieäu AÂm noùi raèng: “Neáu caûnh cuûa hai nhaõn laø nhaõn thöùc sôû duyeân thì kieán laäp teân goïi Saéc xöù, nhöõng xöù khaùc thì khoâng nhö vaäy”. Laïi nöõa, neáu coù phöông xöù naøy-kia-ngaén-daøi-thoâ-teá coù theå bieát ñöôïc thì kieán laäp teân goïi Saéc xöù. Nhöõng xöù khaùc thì khoâng nhö vaäy, cho neân khoâng phaûi laø Saéc xöù. Laïi nöõa, neáu hình töôùng to lôùn vaø coù theå tích tuï deå daøng bieát roõ thì kieán laäp teân goïi Saéc xöù; nhöõng xöù khaùc thì khoâng nhö vaäy, cho neân khoâng phaûi laø Saéc xöù. Laïi nöõa, neáu coù theå gieo troàng vaø taêng tröôûng deã bieát roõ thì kieán laäp teân goïi Saéc xöù; nhöõng xöù khaùc thì khoâng nhö vaäy, cho neân khoâng phaûi laø Saéc xöù. Gieo troàng vaø taêng tröôûng bao goàm noäi-ngoaïi phaàn; gieo troàng thuoäc ngoaïi phaàn ñoù laø luùc gieo haït, taêng ñoù laø luùc naûy maàm, tröôøng ñoù laø luùc sinh ra caønh laù hoa quaû; gieo troàng thuoäc noäi phaàn ñoù laø phaàn vò Yeát-la-lam, taêng ñoù laø phaàn vò AÙt-boä-ñaøm, tröôûng ñoù laø caùc phaàn vò Beá-thi-kieâu nam-Baùt la xa khö… Laïi nöõa, neáu coù theå thi thieát laøm taùnh cuûa phöông höôùng-goùc caïnh thì kieán laäp teân goïi Saéc xöù; nhöõng Xöù khaùc thì khoâng nhö vaäy, cho neân khoâng phaûi laø Saéc xöù, bôûi vì chæ ñoái vôùi Saéc xöù thi thieát taát caû töï taùnh cuûa phöông höôùng-goùc caïnh, chöù khoâng phaûi laø Xöù khaùc. Laïi nöõa, neáu coù theå thi thieát taùnh cuûa Du-thieän-na thì kieán laäp teân goïi Saéc xöù; nhöõng Xöù khaùc thì khoâng nhö vaäy, cho neân khoâng phaûi laø Saéc xöù, bôûi vì chæ ñoái vôùi Saéc xöù thi thieát taát caû taùnh cuûa Du-thieän-na, chöù khoâng phaûi laø Xöù khaùc. Laïi nöõa, neáu coù theå che phuû caùc saéc phaùp khaùc, nhö khaên-muõi thì kieán laäp teân goïi Saéc xöù; nhöõng xöù khaùc thì khoâng nhö vaäy, cho neân khoâng phaûi laø Saéc xöù, bôûi vì chæ coù Saéc xöù coù theå che phuû toaøn boä caùc saéc phaùp khaùc, chöù khoâng phaûi laø Xöù khaùc. Laïi nöõa, neáu Xöù coù ñuû hình

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 73 404

saéc-hieån baøy saéc töôùng thì kieán laäp teân goïi Saéc xöù; Xöù khaùc thì khoâng nhö vaäy, cho neân khoâng phaûi laø Saéc xöù. Laïi nöõa, neáu xöù coù ñuû hai möôi loaïi saéc hoaëc hai möôi moát loaïi thì kieán laäp teân goïi Saéc xöù; xöù khaùc thì khoâng nhö vaäy, cho neân khoâng phaûi laø Saéc xöù. Hoûi: Vì sao goïi laø xuùc xöù, vì noù coù theå tieáp xuùc cho neân goïi laø xuùc xöù, hay vì Theå laø tieáp xuùc cho neân goïi laø Xuùc xöù, hay vì tieáp xuùc vôùi sôû duyeân cho neân goïi laø Xuùc xöù? Giaû söû nhö vaäy thì coù gì sai? Caû ba ñeàu coù sai laàm. Nguyeân côù theá naøo? bôûi vì neáu nhö laø coù theå tieáp xuùc cho neân goïi laø Xuùc xöù, thì cöïc vi laàn löôït chuyeån ñoåi ñaõ khoâng tieáp xuùc vôùi nhau, laøm sao xuùc xöù laø coù theå tieáp xuùc ñöôïc? Neáu nhö Theå laø tieáp xuùc cho neân goïi laø Xuùc xöù, thì Ñaïi chuûng taïo ra saéc khoâng phæ laø töï taùnh cuûa tieáp xuùc, laøm sao Theå cuûa Xuùc laø tieáp xuùc ñöôïc? Neáu nhö tieáp xuùc laø sôû duyeân cho neân goïi laø xuùc

xöù, thì ñaây cuõng laø caûnh cuûa taâm-taâm sôû khaùc, laøm sao chæ noùi tieáp xuùc laø sôû duyeân ñöôïc? Ñaùp: neân ñöa ra caùch noùi naøy: Xöù naøy laø coù theå tieáp xuùc cho neân goïi laø Xuùc xöù. Hoûi: Cöïc vi laàn löôït chuyeån ñoåi ñaõ khoâng tieáp xuùc vôùi nhau, laøm sao xuùc xöù laø coù theå tieáp xuùc ñöôïc? Ñaùp: Döïa vaøo theá tuïc maø noùi chöù khoâng döïa vaøo thaéng nghóa, nghóa laø theá gian ñeàu noùi do nhaõn maø tieáp nhaän caûnh goïi laø coù theå thaáy, do nhó maø tieáp nhaän caûnh goïi laø coù theå nghe, do tyû maø tieáp nhaän caûnh goïi laø coù theå ngöûi, do thieät maø tieáp nhaän caûnh goïi laø coù theå neám, do thaân maø tieáp nhaän caûnh goïi laø theå xuùc chaïm, do yù maø tieáp nhaän caûnh goïi laø coù theå bieát, vì vaäy coù theå xuùc chaïm cho neân goïi laø Xuùc xöù. Laïi nöõa, duyeân sinh ra thaân thöùc cho neân goïi laø Xuùc xöù, nhö trong kinh noùi: “Thaân xuùc chaïm laøm duyeân maø sinh ra thaân thöùc”. Ñaây laø thaéng nghóa veà taâm-caûnh phaân bieät roõ raøng, sôû duyeân naøy goïi laø Xuùc xöù. Laïi nöõa, xöù naøy goïi laø Xuùc xöù cuõng goïi laø Döôõng xöù, bôûi vì töø ñaây nuoâi lôùn caùc saéc phaùp khaùc laøm cho taêng maïnh; nhö coù theå taêng theâm vui möøng thì goïi laø nôi vui möøng, nôi naøy coù theå nuoâi lôùn cho neân goïi laø nôi nuoâi döôõng. Toân giaû Theá Höõu ñöa ra caùch noùi nhö vaäy: “Cöïc vi traàn laàn löôït chuyeån ñoåi tieáp xuùc cuøng nhau hay khoâng? Ñaùp: Khoâng tieáp cuùc vôùi nhau, neáu tieáp xuùc vôùi nhau thì phaûi truù vaøo saùt-na thöù hai”. Ñaïi ñöùc noùi raèng: “taát caû cöïc vi thaät söï khoâng tieáp xuùc vôùi nhau, chæ bôûi vì khoâng giaùn ñoaïn maø taïm thôøi kieán laäp teân goïi cuûa Xuùc”. Coù ngöôøi ñöa ra caùch noùi naøy: Cöïc vi laàn löôït chuyeån ñoåi thaät söï khoâng tieáp xuùc vôùi nhau, cuõng khoâng phaûi laø khoâng giaùn ñoaïn, chæ hoøa hôïp maø truù ñoâi beân tieáp caän vôùi nhau taïm thôøi kieán laäp teân goïi

cuûa Xuùc. Hoûi: Theå cuûa möôøi hai xöù khoâng coù Xöù naøo khoâng phaûi laø phaùp, taïi sao chæ kieán laäp moät xöù teân goïi Phaùp xöù? Ñaùp: Tuy möôøi hai xöù coù Theå ñeàu laø phaùp, maø chæ ñoái vôùi moät Xöù kieán laäp teân goïi Phaùp xöù cuõng khoâng coù gì sai. Coù thí duï, nhö möôøi taùm Giôùi, Theå tuy ñeàu laø phaùp, maø chæ ñoái vôùi moät Giôùi ñeå kieán laäp teân goïi Phaùp giôùi. Laïi nhö möôøi Trí tuy ñeàu duyeân vôùi phaùp, maø chæ ñoái vôùi moät Trí ñeå kieán laäp teân goïi Phaùp trí. Laïi nhö baûy giaùc chi, tuy ñeàu coù naêng löïc choïn phaùp, maø chæ ñoái vôùi moät Giaùc chi ñeå kieán laäp teân goïi traïch phaùp giaùc chi. Laïi nhö saùu Tuøy nieäm, tuy ñeàu duyeân vôùi phaùp, maø chæ ñoái vôùi moät Tyø nieäm ñeå kieán laäp teân goïi Phaùp tuøy nieäm. Laïi nhö boán Nieäm truù, tuy ñeàu duyeân vôùi phaùp, maø chæ ñoái vôùi moät Nieäm ñeå kieán laäp teân goïi Phaùp nieäm truù. Laïi nhö boán chöùng tònh, tuy ñeàu duyeân vôùi phaùp, maø chæ ñoái vôùi moät chöùng tònh ñeå kieán laäp teân goïi Phaùp chöùng tònh. Laïi nhö boán Voâ ngaïi giaûi, tuy ñeàu duyeân vôùi phaùp, maø chæ ñoái vôùi moät Voâ ngaïi giaûi ñeå kieán laäp teân goïi Phaùp voâ ngaïi giaûi. Laïi nhö tam Baûo-tam Quy, tuy Theå ñeàu laø phaùp, maø chæ ñoái vôùi moät ñeå kieán laäp teân goïi Phaùp baûo-Phaùp quy. ÔÛ ñaây cuõng nhö vaäy, tuy Theå cuûa möôøi hai xöù ñeàu laø phaùp, maø chæ ñoái

vôùi moät xöù kieán laäp teân goïi Phaùp xöù cuõng khoâng coù gì sai. Laïi nöõa, Phaùp xöù coù moät teân goïi, nhöõng xöù khaùc coù hai teân goïi: 1. Teân goïi aáy nghóa laø teân goïi gioáng nhau, bôûi vì möôøi hai xöù ñeàu laø phaùp. 2. Teân goïi aáy nghóa laø teân goïi gioáng nhau vaø khoâng gioáng nhau, teân goïi gioáng nhau noùi nhö tröôùc, teân goïi khoâng gioáng nhau ñoù laø nhaõn xöù.... Muoán laøm cho deã daøng hieåu roõ maø hieån baøy teân goïi khoâng gioáng nhau, Phaùp xöù laïi khoâng coù teân goïi khoâng gioáng nhau cho neân chæ hieån baøy teân goïi gioáng nhau, vì vaäy goïi laø Phaùp xöù. Laïi nöõa, sinh laø töôùng sinh cuûa phaùp höõu vi, chæ thaâu nhieáp ôû taïi Xöù naøy cho neân moät mình noù goïi laø Phaùp xöù. Laïi nöõa, boán töôùng höõu vi laø ngoïn côø ñaùnh daáu cuûa taát caû caùc phaùp, bôûi vì choïn löïa taùch bieät höõu vi khaùc vôùi voâ vi, töôùng aáy chæ thaâu nhieáp ôû taïi xöù naøy, cho neân moät mình noù goïi laø Phaùp xöù. Laïi nöõa, danh-cuù-vaên thaân giaûi thích baøy toû bieåu hieän roõ raøng veà taùnh töôùng cuûa caùc phaùp laøm cho deã daøng hieåu bieát, ba loaïi aáy chæ thaâu nhieáp ôû taïi Xöù naøy, cho neân moät mình noù goïi laø Phaùp xöù. Laïi nöõa, nhö caùc cöûa sôû môû thoâng laøn gioù löu chuyeån cho neân goïi laø nôi laøn gioù löu chuyeån; Phaùp xöù cuõng nhö vaäy, löu thoâng sinh ra caùc phaùp cho neân goïi laø Phaùp xöù; vì caùc nghieäp-phieàn naõo vaø ñònh-tueä..., coù theå sinh ra taát caû phaùp höõu vi,

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 73 406

vaø coù theå thoâng suoát maø chöùng ñöôïc phaùp voâ vi. Laïi nöõa, thoâng hieåu taát caû phaùp ñeàu laø khoâng-voâ ngaõ, khoâng giaûi thoaùt moân thaâu nhieáp ôû taïi xöù naøy, cho neân goïi laø Phaùp xöù. Hoûi: Coù theå chaáp caùc phaùp laø ngaõ-ngaõ sôû, taùt-ca-da kieán cuõng do xöù naøy thaâu nhieáp, taïi sao xöù naøy khoâng goïi laø Ngaõ xöù? Ñaùp: Taùt-ca-kieán laø chaáp hö voïng, khoâng phuø hôïp vôùi thaät töôùng caùc phaùp maø taùch ra, vì vaäy xöù naøy khoâng kieán laäp teân goïi cuûa Ngaõ, khoâng giaûi thoaùt moân chöùng ñöôïc thaät töôùng cuûa phaùp, cho neân Xöù naøy döïa vaøo ñoù maø goïi laø Phaùp. Laïi nöõa, Traïch dieät Nieát-baøn laø Thöôøng-laø Kieán, khoâng bieán chuyeån-khoâng thay ñoåi, sinh-laõo-beänh-töû voán khoâng coù theå huõy hoaïi phaùp thaéng nghóa naøy, phaùp aáy chæ thaâu nhieáp ôû taïi xöù naøy, cho neân chæ rieâng noù goïi laø Phaùp xöù. Laïi nöõa, phaân bieät töï töôùng vaø coïng töôùng cuûa caùc phaùp, an laäp töï töôùng vaø coïng töôùng cuûa caùc phaùp, phaù boû ngu muoäi veà töï taùnh vaø ngu muoäi veà sôû duyeân, ñoái vôùi taát caû caùc phaùp khoâng taêng-khoâng giaûm, tueä hieåu roõ ñuùng nhö thaät, chæ do xöù naøy thaâu nhieáp cho neân goïi laø Phaùp xöù; Xöù khaùc thì khoâng nhö vaäy, cho neân kieán laäp teân goïi sai khaùc. Laïi nöõa, Xöù naøy thaâu nhieáp nhieàu phaùp cho neân goïi laø Phaùp xöù. Thaâu nhieáp nhieàu phaùp, nghóa laø ôû taïi Xöù naøy coù phaùp saéc vaø Phi saéc, phaùp töông öng vaø baát töông öng, phaùp coù sôû y vaø khoâng coù sôû y, phaùp coù sôû duyeân vaø khoâng coù sôû duyeân, phaùp coù haønh töôùng vaø khoâng coù haønh töôùng, phaùp coù caûnh giaùc vaø khoâng coù caûnh giaùc, phaùp höõu vi vaø voâ vi; xöù kaùch thì khoâng nhö vaäy, cho neân kieán laäp teân goïi sai khaùc. Laïi nöõa, xöù naøy ñoái vôùi yù cho neân goïi laø Phaùp xöù, nghóa laø caùc xöù nhö nhaõn... chæ

höôùng veà saéc..., chæ coù yù xöù höôùng veà taát caû caùc phaùp, ñoái vôùi yù laø rieâng bieät maø coù ñöôïc, teân goïi chung cho taát caû. Bôûi vì caùc loaïi nhaân duyeân nhö vaäy, cho neân trong möôøi hai xöù chæ coù moät Xöù goïi laø Phaùp xöù. Noùi taùch bieät veà töøng töôùng moät cuûa caùc Xöù roài, nay caàn phaûi tieáp tuïc noùi veà thöù töï cuûa caùc Xöù. Hoûi: Vì sao Ñöùc Theá Toân tröôùc laø noùi veà Noäi xöù, sau môùi noùi ñeán Ngoaïi xöù? Ñaùp: Bôûi vì döïa vaøo thöù töï sôû y-sôû duyeân cuûa saùu thöùc maø noùi. Hoûi: Vì sao Ñöùc Theá Toân ñoái vôùi saùu Noäi xöù thì tröôùc laø noùi ñeán Nhaõn xöù, cho ñeán sau môùi noùi veà Tröôùc xöù; ñoái vôùi saùu Ngoaïi xöù htì tröôùc laø noùi ñeán Saéc xöù, cho ñeán sau môùi noùi veà Phaùp xöù? Ñaùp: Bôûi vì tuøy thuaän vaên töø maø giaûi thích bieåu loï veà töôùng. Laïi nöõa, bôûi vì tuøy thuaän vôùi phaùp theo thöù töï thoâ-teá, nghóa laø saùu Noäi xöù thì nHaõn xöù laø thoâ nhaát, vì vaäy cho neân noùi tröôùc cho ñeán YÙ xöù laø teá nhaát,

vì vaäy cho neân noùi sau; trong saùu Ngoaïi xöù thì Saéc xöù laø thoâ nhaát, cho neân noùi tröôùc, cho ñeán Phaùp xöù laø teá nhaát, cho neân noùi sau. Laïi nöõa, döïa theo thöù töï nhaát ñònh vaø khoâng nhaát ñònh maø noùi, trong saùu Noäi xöù thì naêm Xöù tröôùc nhaát ñònh choïn laáy caûnh hieän taïi cho neân noùi tröôùc, YÙ xöù choïn laáy caûnh khoâng quyeát ñònh cho neân noùi sau, nghóa laø duøng ba ñôøi vaø phaùp voâ vi, hoaëc chung-hoaëc rieâng laøm nôi choïn laáy; trong naêm Xöù tröôùc thì boán Xöù tröôùc nhaát ñònh choïn laáy saéc ñaõ taïo ra cho neân noùi tröôùc, Thaân xöù choïn laáy caûnh khoâng quyeát ñònh cho neân noùi sau, nghóa laø duøng Saéc coù theå taïo ra vaø saéc ñaõ taïo ra, hoaëc chung- hoaëc rieâng laøm nôi choïn laáy; trong boán xöù tröôùc ñoái vôù caûnh ñaõ choïn laáy tuy xa maø nhanh choùng saùng toû thì noùi tröôùc, ngöôïc laïi vôùi töôùng naøy thì noùi sau. Döïa vaøo thöù töï tröôùc sau cuûa saùu Xöù beân trong maø noùi, saùu Xöù beân ngoaøi theo thöù töï cuõng nhö vaäy. Laïi nöõa, döïa vaøo Xöù treân-döôùi theo thöù töï maø noùi, nghóa laø trong moät thaân thì Nhaõn xöù laø cao nhaát, Nhó xöù laàn löôït xuoáng thaáp, Tyû xöù laàn löôït thaáp hôn, Thieät xöù laàn löôït thaáp xuoáng, Thaân phaàn nhieàu ôû döôùi thaáp, YÙ khoâng coù phöông höôùng nôi choán cho neân noùi cuoái cuøng Döïa vaøo thöù töï tröôùc sau cuûa saùu Xöù beân trong maø noùi, saùu Xöù beân ngoaøi neân bieát cuõng nhö vaäy. Laïi nöõa, döïa vaøo thöù töï leã nghi gaëp nhau laàn löôït chuyeån ñoåi cuûa caùc höõu tình, cho neân ñöa ra caùch noùi naøy. Nghóa laø luùc gaüp nhau, tröôùc tieân cuøng gaëp maët nhau, tieáp theo chuyeän troø qua laïi, tieáp theo daâng taêng höông hoa, tieáp heo baøy ra aên uoáng, tieáp theo trao cho ñoà naèm mòn maøng tuyeät vôùi, vì vaäy cuoái cuøng vöøa loøng hôïp yù vôùi nhau, cho neân möôøi hai Xöù theo thöù töï nhö vaäy.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.